

El Venerable Anyés i el Carrer de Molvedre

El carrer de Molvedre que té una forta personalitat, no ha estat sempre com ara. I no sabem com era en segles passats encara que la ignorància no és, naturalment, absoluta. Se sap però, que s'eixamplà pels volts de l'església de san Julià del convent de religioses agostines calçades.

Aquest convent desaparegué després de 1939. Avui, sobre el solar que ocupava, s'han edificat les cases que porten els números 134, 136 i 138. La porta de l'església, de l'any 1697, està a l'entrada d'un bellíssim racó, prop del Museu de Pintures de san Pius V, en els Jardins del Reial. Allí, san Julià, Bisbe, patró dels cistellers i dels pintaires —dels qui fan pintes— presidix una simpàtica replaça nova, magnífica mostra de la jardineria valenciana.

El tros de carrer corresponent a aquest convent era estret i hagué necessitat d'eixamplar-lo. La reforma es féu a costa de la capella de les monges. Com que el venerable humanista Joan Batiste Anyés fón soterrat en la tal església i posat en un vas funerari, (1)

¿Qui era aquest Anyés sepelit en l'església d'un convent de mongetes? Doncs no res menys que el teóleg fra Agnesi "molt cultivat en cànon, tan desconegut del gran públic com docte, fervorós i místic". Antoni Igual Ubeda, ambientant la seua magnífica novella històrica "Juan Lorenzo" —premi València 1952— el situa com a professor de Francesc Gilabert Centelles, un d'aquells cavallers que al segle XVI, i en temps de les Germanies eren d'allò mes lluit que hi havia a València. Persona il·lustre fra Agnesi —llatinització del seu cognom valencià— ensenyava humanitats —"que començaven amb el Llatí i terminaven amb la Metafísica amb incursions a la Retòrica i a la Poesia"— en aquella porta del Renaixement que havia de matar per a sempre l'Edat Medieval, quan "el plebeu vullgué fer-se burgés i el cavaller pretengué passar per home de lletres".

Ja tenim el carrer de Molvedre amb una cara nova. Probablement millorà. Ara, no obstant les seues giragonses, era més uniforme i més ample.

Passen els anys. Estem en el 1895. Cal instal·lar en aquest carrer els carrils del tramvia de cavalls per a transportar ràpidament, cap a dins i cap a fora de la ciutat, els passagers apressats. (2).

El famós historiador valencià P. Teixidor anota el fet que en 1250 havia una església dedicada a sant Julià en l'antic camí que va a Sagunt i que amb el nom de Via Augusta s'allargava fins a Tarragona; és a dir, en l'actual carrer de Molvedre. I ara cal pensar si 12 anys abans, o siga, en l'any 1238, que és el de la conquesta de la nostra ciutat pel rei En Jaume I, en temps dels moros, ja existia l'església de què parlem. Es ben possible.

Si aixó no se sap d'una manera certa, sí que se sap que en 1329 —o siga 91 any després de ser cristiana la nostra terra, en temps del rei Anfós el Benigne, II de València i IV d'Aragó—, les monges agostines del convent de sant Julià compraren unes cases i uns horts colindants amb el convent i l'ampliaren convenientment.

Aquest rei, quan vingué a València després del seu segon matrimoni, celebrat a Saragossa amb gran pompa, com descriu el cronista Muntaner, qui hi va assistir, vingué a la nostra ciutat i establí un nou cerimonial que seguiren els seus successors. I com diu Mossén Frederic Moscardó Cervera, actual vicari de santa Mònica, en la seua *Historia del Regne de València*, "en arribar (Anfós II) a l'església de sant Julià del carrer de Molvedre, huí desapareguda, s'habillà amb el mantell reial, la corona i el ceptre, i muntat a cavall i sota pal·li entrà per la porta de Serrans precedit de les creus parroquials, clerecia i ordres religioses, gremis, consellers, Jurats i les altres autoritats".

¿Com en aquesta ocasió estarien d'animats els veïns veient passar i traspasar pel carrer de Molvedre tanta de gent, tants cavallers i peons amb llances, dagues i ballestes; tantes dames i damiselles amb habillaments de colors virolats; tants músics amb sonadors, clarins i tabals, flautins i xirimies...!

(1) en fer la reforma del carrer, el cos del freret es quedà sota la via pública.

Carles Salvador

(2). I és el cas que en re-moure la terra desaparegué l'abans dita sepultura.